EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 20.7.2010
KOM (2010) 372 lopullinen

2010/0220 (NLE)

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS

valtiontuesta kilpailukyvyttömien kivihiilikaivosten sulkemisen helpottamiseksi

{SEK(2010) 850}
{SEK(2010) 851}

PERUSTELUT

1. Ehdotuksen tausta

EU:n tukea kivihiiliteollisuudelle säännellään alakohtaisella säädöksellä eli kivihiiliteollisuuden valtiontuesta 23 päivänä heinäkuuta 2002 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1407/2002[1], jäljempänä ’kivihiiliasetus’.

Kivihiiliasetuksen voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2010. Jos uutta lainsäädäntökehystä, joka mahdollistaa tiettyjen erityisten valtiontukityyppien myöntämisen kivihiiliteollisuudelle, ei hyväksytä, jäsenvaltiot voivat myöntää tukea ainoastaan kaikkia aloja koskevien yleisten valtiontukisääntöjen mukaisesti.

Kivihiiliasetukseen verrattuna yleiset valtiontukisäännöt vähentävät huomattavasti mahdollisuuksia myöntää valtiontukea kivihiiliteollisuudelle erityisesti, mutta ei ainoastaan, tuotantotuen muodossa. Joidenkin jäsenvaltioiden tuotantokustannukset ovat kuitenkin erittäin korkeat verrattuna nykyisiin ja ennakoituihin maailmanmarkkinahintoihin ja sen vuoksi niiden kivihiilituotanto ei ole nykyään ja mitä todennäköisemmin ei myöskään tulevaisuudessa taloudellisesti kilpailukykyistä.

Tuetulla kivihiilituotannolla on ainoastaan vähäinen vaikutus koko EU:n energiatuotannon turvaamiseen (tosin tilanne vaihtelee jäsenvaltioittain). Tuetun kivihiilen vähäinen osuus EU:n energiatuotannosta rajoittaa erittäin paljon kyseisten tukien kapasiteettia lieventää kivihiilen tai muun energialähteen toimituksissa tapahtuvia häiriöitä. Tuetun kivihiilen osuus on ainoastaan 5,1 prosenttia EU:n sähköntuotannosta. Jos otetaan huomioon vain tuotannon menetysten kattamiseksi tarkoitettu tuki, kyseinen luku on 1,4 prosenttia (se voi olla korkeampi yksittäisten jäsenvaltioiden osalta).

Jotkut jäsenvaltiot joutuvat kivihiiliasetuksen voimassaolon päätyttyä sulkemaan kivihiilikaivoksensa, millä on sosiaalisia ja alueellisia vaikutuksia. Ottaen huomioon kivihiilikaivosten alueellisen jakautuman (esim. Ruhrin alue Saksassa, Espanjan luoteisosa, Jiun laakso Romaniassa), kaivosten samanaikaisella sulkemisella olisi huomattavia sosiaalisia vaikutuksia. Kaivostoimintaan liittyvien tuotannonalojen työpaikat mukaan luettuina jopa 100 000 työpaikkaa voi olla vaarassa. Tukien loputtua kaivokset mahdollisesti suljettaisiin välittömästi, mikä aiheuttaisi työttömien kaivostyöläisten tulvan alueellisille työmarkkinoille. He eivät voi nopeasti työllistyä muilla tuotannonaloilla ja ovat siten vaarassa jäädä pitkäaikaistyöttömiksi.

Ympäristön kannalta on myös otettava huomioon, että kaivoksen sulkeminen edellyttää toimia kaivosalueen kunnostamiseksi. Sellaisia ovat esimerkiksi kaivauslaitteiden poistaminen kaivoksesta, alueen puhdistaminen, maanalaiset turvatoimet ja jäteveden poisto. Jos yritys jatkaa kaivostoimintaa tai muuta taloudellista toimintaa, valtion rahoitus voidaan katsoa valtiontueksi, ja yrityksen muu toiminta voisi olla vaarassa, jos yrityksen olisi maksettava kyseiset kustannukset yksinään.

Tässä ehdotuksessa pyritään antamaan jäsenvaltioille lainsäädäntökehys, jonka avulla ne voivat lieventää tehokkaammin niitä mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, jotka johtuvat tukien asteittaisen lopettamisen seurauksena tapahtuvista mahdollisista kaivosten sulkemisista.

[1] EYVL L 205, 2.8.2002, s. 1.

Huomioon otetaan erityisesti kielteisten vaikutusten sosiaaliset ja ympäristönäkökohdat ja samalla vähennetään kilpailun vääristymiä sisämarkkinoilla.

2. Julkinen kuuleminen

Komissio toteutti julkisen kuulemisen internetin kautta 13.5–15.7.2009. Komission internet-sivustolla julkaistussa kuulemisasiakirjassa kuvailtiin ongelmaa, toimintatavoitteita ja useita eri toimintavaihtoehtoja, joita sidosryhmiä kehotettiin kommentoimaan. Lisäksi **kaivannaisteollisuuden** työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua käsittelevää alakohtaista komiteaa kuultiin täysistunnossa 4.6.2009.

Komissio sai 60 vastausta.

Kivihiiliteollisuuden ja kaivauslaiteteollisuuden työmarkkinaosapuolet suhtautuvat yleisesti ottaen myönteisesti kivihiiliasetuksessa sallittujen valtiontukien jatkamiseen. Ne haluaisivat ainakin uuden EU:n valtiontukijärjestelmän, jonka kautta tukea myönnettäisiin tuotannon vähentämiseen ja kaivosten sulkemiseen sekä aikaisemmasta toiminnasta periytyviin velvoitteisiin.

Ympäristöjärjestöt eivät halua uutta alakohtaista valtiontukijärjestelmää kivihiilialalle. Niiden mielestä kivihiilikaivostoiminnan valtiontuella on kielteinen vaikutus puhtaisiin, kestäviin ja uusiutuviin lähteisiin perustuvaan energiatuotantoon eikä se kannusta energiatehokkuuteen ja energian säästöihin. Ympäristöjärjestöjen mukaan uusiutuvan energian alalla voitaisiin luoda enemmän työpaikkoja kuin mitä kivihiilialalla menetettäisiin.

Useimpien kivihiiltä tuottavien jäsenvaltioiden hallitukset toivovat, että joko nykyistä kivihiiliasetusta jatketaan tai annetaan uusi asetus, jolla hyväksyttäisiin ainakin osa nykyisistä tuista. Muutamat kivihiiltä tuottavat jäsenvaltiot eivät kommentoineet asiaa, koska ne eivät enää itse tue kivihiiliteollisuuttaan tai koska ne katsovat yleisten valtiontukisääntöjen riittävän oman kivihiiliteollisuutensa tukemiseen.

3. Vaikutusten arviointi

Euroopan komissio on arvioinut erityisesti sosiaalisten ja ympäristöllisten näkökohtien kannalta eri toimintavaihtoehtoja, joissa käsitellään mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, jotka johtuvat tukien asteittaisen lopettamisen seurauksena tapahtuvista kaivosten sulkemisista.

Toimintavaihtoehto 1: perusskenaario

Perusskenaariossa komissio ei ehdota uutta alakohtaista säädöstä, jota sovellettaisiin kivihiiliasetuksen voimassaolon päättymisen jälkeen. Kivihiilialalla sovellettaisiin vuodesta 2011 ainoastaan yleisiä valtiontukisääntöjä.

Toimintavaihtoehto 2: komission suuntaviivat

Vaihtoehdossa 2 komissio hyväksyy Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaan perustuvat suuntaviivat, jotka ovat samanlaiset kuin laivanrakennus- ja teräsaloilla hyväksytyt suuntaviivat. Uudet suuntaviivat antaisivat jäsenvaltioille mahdollisuuden myöntää tukea sellaisten korvausten kattamiseksi, joita kaivosyritykset maksavat kaivosten sulkemisen takia työttömiksi jääneille tai varhaiseläkkeelle siirtyville työntekijöille. Tuella voitaisiin kattaa myös työntekijöiden neuvonnasta ja ammatillisesta uudelleenkoulutuksesta aiheutuvat kustannukset sekä

voimassaolevien (enintään kuuden kuukauden mittaisten) sopimusten mukaisten toimien loppuun saattamisesta aiheutuvat kustannukset tai kyseisten sopimusten peruuttamisesta aiheutuvat kustannukset sen mukaan, kummat niistä ovat alhaisemmat. Sillä voitaisiin lisäksi kattaa tuotantoalueen välittömästä puhdistamisesta ja kunnostamisesta aiheutuvat kulut, mutta ei kaivostunnelin kunnostamisesta aiheutuvia huomattavia kustannuksia, koska kaivostunnelin kunnostus alueen suuruuden ja kunnostustyön keston (joskus jopa loputon) vuoksi ylittäisi sen, mitä voidaan sallia SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

Toimintavaihtoehto 3: neuvoston asetus, joka mahdollistaa aikasidonnaisen toimintatuen (sulkemistuki)

Vaihtoehdossa 3 komissio antaa ehdotuksen neuvoston asetukseksi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaisesti. Tällainen asetus antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden myöntää melko nopeasti vähenevää toimintatukea, jonka avulla katettaisiin nykyiset tuotantomenetykset. Tukeen olisi liitettävä tarkoin määritelty kaivoksen sulkemissuunnitelma (koskee ainoastaan tällä hetkellä toimivia kaivoksia), jolla toiminta lopetetaan hallitusti. Näin toimintatuki lopetettaisiin asteittain enintään kymmenen vuoden aikana.

Toimintavaihtoehto 4: neuvoston asetus, joka mahdollistaa tuen poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi (aikaisemmasta toiminnasta periytyvät sosiaaliset ja ympäristövelvoitteet)

Vaihtoehdossa 4 komissio antaa ehdotuksen neuvoston asetukseksi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaisesti. Asetus antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden myöntää tukea kaivosten sulkemisista johtuviin sosiaalisiin ja ympäristökuluihin, kuten sosiaaliturvamaksut ja entisten kaivosalueiden kunnostamiskustannukset, voimassaolevan kivihiiliasetuksen liitteen mukaisesti.

Toimintavaihtoehto 5: vaihtoehtojen 3 ja 4 yhdistelmä

Vaihtoehdossa 5 komissio antaa SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaisesti ehdotuksen neuvoston asetukseksi, jolla annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus myöntää sekä sulkemistukea (vaihtoehto 3) että tukea poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi (vaihtoehto 4).

Toimintavaihtoehto 6: nykyisen kivihiiliasetuksen jatkaminen kymmenellä vuodella

Vaihtoehdon 6 mukaisesti komissio ehdottaa neuvostolle nykyisen neuvoston asetuksen (EY) N:o 1407/2002 jatkamista kymmenellä vuodella vuoden 2020 loppuun saakka. Tämä eroaa vaihtoehdosta 5 siinä, että kaivosten sulkemisehto poistetaan ja säilytetään mahdollisuus myöntää investointitukea.

Eri vaihtoehtoja on verrattu olettaen, että asianomaiset jäsenvaltiot myöntäisivät tukea esitettyjen vaihtoehtojen mukaisesti. Alakohtaiset valtiontukisäännöthän antavat vain mahdollisuuden, ei velvoitetta, valtiontukeen. Vaikutusten arviointi ei voi vaikuttaa siihen, mitä jäsenvaltiot päättävät valtiontuesta.

Taloudelliselta kannalta vaihtoehto 2 näyttää olevan parempi kuin perusskenaario, koska siinä alueisiin ja tuotannonaloihin, joita asia eniten koskee, kohdistuvaa suoraa taloudellista vaikutusta voidaan vähentää enemmän. Se on myös parempi kuin vaihtoehdot 3–5, koska sillä vähennetään vaikutusta kilpailuun.

Sosiaaliselta kannalta vaihtoehto 5 on paras verrattuna perusskenaarioon. Kaivosten asteittainen sulkeminen, varhaiseläkkeelle pääsyn salliminen, neuvonta ja uudelleenkoulutus vähentävät yhdessä tehokkaasti kaivosten sulkemisesta johtuvia kielteisiä vaikutuksia asianomaisilla alueilla. Vaikka näin ei pystytä luomaan vakituisia työpaikkoja, tässä vaihtoehdossa puututaan suoraan siihen ongelmaan, että kaivosten sulkemisen sosiaaliset vaikutukset ovat keskittyneet muutamille maantieteellisille alueille.

Ympäristön kannalta vaihtoehdoissa on paljon epävarmuutta. Vaikka kaivosten välitön ympäristö hyötyisi varmasti tuotannon välittömästä tai melkein välittömästä lopettamisesta (vaihtoehdot 1, 2 ja 4), maailmanlaajuisten kasvihuonekaasupäästöjen osalta asia ei ole niin selvä, kun otetaan huomioon sähköntuottajien kivihiilenpoltosta syntyvät päästöt. Epäselvyys johtuu siitä, että kivihiilen tuonti on suuressa määrin korvannut kotimaisen kivihiilen. Vaikka kivihiilen tuonti ei täysin korvaa kotimaista kivihiiltä, toimintavaihtoehtojen vaikutukset riippuvat siitä, miten siirtyminen muihin energialähteisiin on huomioitu kansallisissa politiikoissa. Paikallisvaikutuksen osalta on otettava lisäksi huomioon, että vaihtoehto 5 takaa kaivosalueiden kunnostamisen rahoituksen ja kaivosten asteittainen sulkeminen mahdollistaa valmistelut, jotka on tehtävä hyvissä ajoin ennen sulkemista.

Vaikutusten arvioinnin perusteella voidaan päätellä, että ei ole olemassa selvää objektiivisesti parasta toimintavaihtoehtoa. Vaihtoehdot 2 ja 5 näyttävät olevan riittäviä kaivosten sulkemisen vaikutusten lieventämiseksi. On kuitenkin otettava huomion SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c ja e alakohdasta johtuvien oikeudellisten rajoitusten erot, sillä c alakohdan nojalla ei voida myöntää toimintatukea.

Nykyisen kivihiiliasetuksen jatkamisen osalta (vaihtoehto 6) voidaan todeta, että asetuksesta saatujen kokemusten perusteella tuen asteittainen väheneminen ja siihen liitetyt ehdot ovat liian heikkoja varmistamaan kivihiiliteollisuuden tehokkaan rakenneuudistuksen toteutumisen. Jäsenvaltiot saattaisivat poiketa tavoitteesta yksinkertaisesti jatkamalla tuotantotuen antamista kilpailukyvyttömille kaivoksille ilman selvää sitoutumista kaivosten sulkemiseen. Tästä seuraa, että samat kaivosyritykset voisivat olla edelleen kilpailukyvyttömiä asetuksen jatkoajan päätyttyä kymmenen vuoden kuluttua. Kilpailukyvyn puutteen ongelmaa ei voitaisi siten ratkaista, vaan ainoastaan viivyttää sen käsittelyä.

Vaikutusten arvioinnin tulosten perusteella komissio on päättänyt antaa ehdotuksen uudeksi neuvoston asetukseksi vaihtoehdon 5 mukaisesti. Koska kaivosten sulkemisella on voimakkaita sosiaalisia vaikutuksia muutamilla EU:n alueilla, tarvitaan riittävä siirtymäkausi, jotta sulkeminen voidaan toteuttaa sopivalla aikataululla asteittain. Tätä varten tarvitaan toimintatukea. Jäljempänä selostetuista oikeudellisista syistä tämä tavoite voidaan toteuttaa ainoastaan antamalla neuvoston asetus, jonka oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan e alakohta. Talous- ja finanssikriisin jälkeisessä ilmapiirissä, kun komissio painottaa entistä voimakkaammin eurooppalaisten politiikkojen sosiaalista ulottuvuutta, uusi säädös, jolla jäsenvaltiot voivat lieventää kaivosten sulkemisista johtuvia sosiaalisia ja alueellisia vaikutuksia, lisää osaltaan Euroopan alueiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

4. Ehdotukseen liittyvät oikeudelliset näkökohdat

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se

vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, jollei muualla SEUT-sopimuksessa toisin määrätä.

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan mukaisesti tietyt tuet ovat aina sisämarkkinoille soveltuvia. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdassa luetellaan tuet, joita komissio voi pitää sisämarkkinoille soveltuvina. Erityisen mielenkiintoinen on 107 artiklan 3 kohdan c alakohta, jossa määrätään poikkeuksista tiettyjen taloudellisten alueiden kehittämiseen myönnettyihin valtiontukiin, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä EU:n edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

Kyseisen 107 artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaisesti neuvosto voi tehdä määräenemmistöllä komission ehdotuksesta päätöksen muista sisämarkkinoille soveltuvista tukiluokista.

Komissio arvioi, että tässä ehdotuksessa esitettyyn valtiontuen tyyppiin (erityisesti määrältään huomattavaan ja pitkäkestoiseen toimintatukeen) ei voida soveltaa SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarjottuja mahdollisuuksia. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että neuvosto määrittelee 107 artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaisesti ne kivihiilialan valtiontukiluokat, jotka komissio voi ilmoittaa sisämarkkinoille soveltuviksi.

5. Talousarviovaikutukset

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

6. Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus

Komissio ehdottaa alakohtaisen valtiontukijärjestelmän perustamista siirtymävaiheen ajaksi ennen yleisten valtiontukisääntöjen täyttä soveltamista kivihiilialalla.

Yleisten valtiontukisääntöjen tarjoamien mahdollisuuksien lisäksi ehdotuksessa esitetään mahdollisuus todeta kaksi kivihiiliteollisuuden tukityyppiä sisämarkkinoille soveltuviksi. Tukityypit ovat sulkemistuki ja tuki poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi.

Sulkemistuki

Sulkemistuki on toimintatukea, joka on tarkoitettu kattamaan suljettaviksi suunniteltujen tuotantoyksikköjen nykyiset tuotannon menetykset. Se mahdollistaa kilpailukyvyttömien kivihiilikaivosten asteittaisen sulkemisen.

Tämän tyyppinen tuki voidaan myöntää kaivoksille ainoastaan lopullisen sulkemissuunnitelman yhteydessä. Tuki on asteittain vähenevää ja se täytyy maksaa takaisin, jos kaivosta ei suljeta. Kyseinen tuki voidaan myöntää ainoastaan tuotantoyksiköille, jotka olivat toiminnassa ennen kuin komissio teki ehdotuksensa.

Asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa käydyt alustavat keskustelut ovat osoittaneet, että odottamattomat tapahtumat voivat tehdä välttämättömäksi väliaikaisen tukien vakauttamisen tai niiden lisäämisen peräkkäisinä vuosina, jotta hiilikaivos voisi jatkaa toimintaansa suunniteltuun sulkemispäivään saakka. Sen vuoksi komissio on päättänyt poiketa hieman yhdestä vaihtoehtoa 5 koskevasta yksityiskohtaisesta säännöstä, joka esitettiin vaikutusten arvioinnissa. Tuen huomattava asteittainen väheneminen säilytetään, mutta tukea vähennetään 15 kuukauden välein (ei vuosittain). Komissio ehdottaa tuen vähentämistä vähintään 33 prosenttia 15 kuukauden välein ja sulkemissuunnitelman kestoksi enintään neljä vuotta.

Ehdotukseen sisältyy myös takeet liiallisen korvauksen välttämiseksi ja energiamarkkinoiden mahdollisten kilpailuvääristymien rajoittamiseksi.

Poikkeuksellisten kustannusten tuki

Kyseisen tuen tarkoitus on kattaa kustannukset, jotka eivät liity nykyiseen tuotantoon ja jotka johtuvat kaivosten sulkemisista, eli niin sanotut aikaisemmasta toiminnasta periytyvät sosiaaliset ja ympäristövelvoitteet. Ehdotetun asetuksen liitteessä on tyhjentävä luettelo katettavista kustannusluokista.

Menettelyt

Ehdotukseen sisältyy menettelyä koskevia säännöksiä, jotka ovat hyvin samanlaisia kuin neuvoston asetuksen (EY) N:o 1407/2002 säännökset. Säännökset selventävät pääasiassa sitä, kuinka tuki ilmoitetaan komissiolle, jotta komissio voi tehdä perusteellisen arvion ennen tuen hyväksymistä.

2010/0220 (NLE)

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o …/…

valtiontuesta kilpailukyvyttömien kivihiilikaivosten sulkemisen helpottamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 107 artiklan 3 kohdan e alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun säädösehdotus on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[2],

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[3],

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon[4],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kivihiiliteollisuuden valtiontuesta 23 päivänä heinäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1407/2002[5] voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2010.

(2) Kivihiiliteollisuuden tukeminen unionin energiatuotannon turvaamiseksi ei ole enää perusteltua, sillä tuetun kivihiilen osuus energian kokonaistuotannosta on vähäinen.

(3) Kilpailukyvyttömien kivihiilikaivosten tukeminen määrittämättömäksi ajaksi ei ole unionin uusiutuvia ja vähähiilisempiä fossiilisia polttoaineita energiatuotannossa suosivien politiikkojen mukaista. Asetuksessa (EY) N:o 1407/2002 sallittuja tukiluokkia ei sen vuoksi pitäisi jatkaa määrittämättömäksi ajaksi.

(4) Alakohtaisten valtiontukisääntöjen puuttuessa kivihiileen sovelletaan kuitenkin ainoastaan yleisiä valtiontukisääntöjä. Tässä tilanteessa asetuksen (EY) N:o 1407/2002 mukaista tukea saavat kilpailukyvyttömät kivihiilikaivokset eivät ehkä enää ole tukikelpoisia ja ne voidaan joutua sulkemaan.

(5) Jäsenvaltioiden pitäisi pystyä toteuttamaan toimia kyseisten kaivosten sulkemisesta johtuvien sosiaalisten ja alueellisten seurausten lieventämiseksi eli lopettaa toiminta hallitusti peruuttamattomalla kaivoksen sulkemissuunnitelmalla ja/tai kattaa

---

2 EUVL C […], […], s. […].
3 EUVL C […], […], s. […].
4 EUVL C […], […], s. […].
5 EYVL L 205, 2.8.2002, s.1.

poikkeukselliset kustannukset, erityisesti aikaisemmasta toiminnasta periytyvät sosiaaliset ja ympäristövelvoitteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yleisten valtiontukisääntöjen soveltamista.

(6) Tämä asetus merkitsee kivihiilialan siirtymistä alakohtaisista säännöistä kaikkiin aloihin sovellettaviin yleisiin valtiontukisääntöihin.

(7) Tuesta johtuvien kilpailun vääristymien minimoimiseksi sisämarkkinoilla kyseisen tuen olisi oltava asteittain vähenevää ja tarkasti rajattua niihin tuotantoyksikköihin, jotka aiotaan sulkea lopullisesti.

(8) Hiilialan tuen kielteisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi jäsenvaltion olisi esitettävä esimerkiksi energiatehokkuutta, uusiutuvaa energiaa tai hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia koskeva toimenpidesuunnitelma.

(9) Lisäksi yrityksille olisi voitava myöntää tukea sellaisten kustannusten kattamiseksi, jotka tavanomaisten kirjanpitokäytäntöjen mukaisesti eivät vaikuta tuotantokustannuksiin. Kyseinen tuki on tarkoitettu kattamaan yritysten tuotantoyksikköjen sulkemisesta johtuvat poikkeukselliset kustannukset. Jotta sellaiset yritykset, jotka sulkevat vain osan tuotantoyksiköistään, eivät hyötyisi kyseisestä tuesta aiheetta, asianomaisten yritysten olisi pidettävä erillistä kirjanpitoa kunkin tuotantoyksikön osalta.

(10) Voidakseen hoitaa tehtävänsä Euroopan komission on varmistettava normaalien kilpailuolosuhteiden syntyminen, säilyminen ja noudattaminen. Erityisesti sähkömarkkinoiden osalta kivihiiliteollisuuden tuki ei saa olla luonteeltaan sellaista, että se vaikuttaa sähköntuottajien primaarienergian saantilähteen valintaan. Kivihiilen hinnasta ja määristä olisikin sovittava vapaasti sopimuspuolten välillä maailmanmarkkinoilla vallitsevan tilanteen mukaan.

(11) Tämän asetuksen soveltaminen ei sulje pois sitä mahdollisuutta, että kivihiiliteollisuuden tuen voidaan ehkä katsoa olevan muilla perusteilla sisämarkkinoille soveltuvaa.

(12) Komission olisi arvioitava tämän asetuksen perusteella ilmoitetut toimenpiteet ja tehtävä päätöksiä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999[6] vaatimusten mukaisesti,

[6] EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I JAKSO

JOHDANTOSÄÄNNÖKSET

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

a) ’kivihiilellä’ korkean, keskitason ja alhaisen luokkiin A ja B kuuluvan laatuluokan kivihiiltä siten kuin ne on määritelty Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission kansainvälisessä hiililuokitusjärjestelmässä[7];

b) ’sulkemisella’ kivihiilen tuotannon ja myynnin lopullista lopettamista;

c) ’sulkemissuunnitelmalla’ jäsenvaltion laatimaa suunnitelmaa toimenpiteistä, joilla kivihiilen tuotantoyksiköt suljetaan lopullisesti;

d) ’kivihiilen tuotantoyksiköllä’ kivihiilen maanalaisten louhintapaikkojen tai avolouhosten ja niihin liittyvien infrastruktuurien muodostamaa kokonaisuutta, joka pystyy tuottamaan raakahiiltä muista tuotantoyksiköistä riippumatta;

e) ’tuotantovuodella’ kalenterivuotta tai muuta 12 kuukauden jaksoa, jota käytetään kivihiiliteollisuuden sopimusten viiteajanjaksona;

f) ’tuotantokustannuksilla’ nykyiseen tuotantoon liittyviä kokonaiskustannuksia mukaan luettuina louhintatoiminta, kivihiilen käsittely ja erityisesti pesu, kokoluokittelu ja lajittelu, kuljetus jakelupaikkaan, tavanomaiset poistot ja lainapääoman markkinahintaiset korkomenot;

g) ’nykyisen tuotannon tappiolla’ positiivista eroa kivihiilen tuotantokustannusten ja sopimuspuolten maailmanmarkkinoilla vallitsevan tilanteen huomioon ottaen vapaasti sopiman toimitusmyyntihinnan välillä;

h) ’kivihiilen tuonnilla’ kolmansista maista peräisin olevien ja yhteisön tullialueelle muuta tarkoitusta kuin kauttakulkua varten tulevien kivihiilituotteiden lähetystä, joka on tarkoitettu sähköntuotantoon tai toimitettavaksi koksaamoihin jossakin jäsenvaltiossa.

---

[7] International system for the codification of medium-grade and high-grade coal (1998), International classification of coal in seam (1998) ja International system of codification for low-grade coal (1999).

II JAKSO

TUEN SOVELTUVUUS SISÄMARKKINOILLE

2 artikla

Periaatteet

1. Tuen, joka myönnetään kivihiiliteollisuudelle kilpailukyvyttömän kaivoksen sulkemisen varmistuttua, voidaan katsoa olevan sopusoinnussa sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kanssa, jos tuki on tämän asetuksen säännösten mukaista.

2. Tuki saa kattaa yksinomaan sähköntuotantoon, lämmön ja sähkön yhteistuotantoon, koksintuotantoon sekä terästeollisuuden masuunien polttoaineeksi tarkoitettuun kivihiileen liittyvät kustannukset siltä osin kuin kivihiili käytetään unionissa.

3 artikla

Sulkemistuki

1. Yritykselle myönnettävää tukea, joka on tarkoitettu nimenomaan tuotantoyksiköiden nykyisten tuotantotappioiden kattamiseen, voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) kyseisten tuotantoyksiköiden toiminnan on oltava osa sulkemissuunnitelmaa, jonka määräpäiväksi on vahvistettu viimeistään 1 päivä lokakuuta 2014;

b) kyseiset tuotantoyksiköt on suljettava lopullisesti sulkemissuunnitelman mukaisesti;

c) ilmoitettu tuki ei saa ylittää tuotantovuodelle ennakoitujen tuotantokustannusten ja ennakoitujen tulojen välistä eroa; tosiasiallisesti maksettua tukea on mukautettava vuosittain todellisten kustannusten ja tulojen perusteella viimeistään ennen sitä tuotantovuotta seuraavan tuotantovuoden loppua, jota varten tukea myönnettiin;

d) tuen määrä hiiliekvivalenttitonnia kohti ei saa johtaa siihen, että unionin kivihiilen toimitushinnat ovat alemmat kuin kolmansista maista tulevan vastaavanlaatuisen kivihiilen toimitushinnat;

e) kyseisten tuotantoyksiköiden on pitänyt olla toiminnassa 31 päivänä joulukuuta 2009;

f) jäsenvaltion yritykselle myöntämän sulkemistuen on oltava kokonaismäärältään alenevaa siten, että peräkkäisten 15 kuukauden ajanjaksojen välisen vähennyksen on oltava vähintään 33 prosenttia sulkemissuunnitelman ensimmäisen 15 kuukauden ajanjakson tukimäärästä;

g) jäsenvaltion kivihiiliteollisuudelle myöntämän sulkemistuen kokonaismäärä ei saa ylittää minkään vuoden 2010 jälkeisen vuoden osalta kyseisen jäsenvaltion myöntämän ja komission asetuksen (EY) N:o 1407/2002 4 ja 5 artiklan mukaisesti vuodelle 2010 hyväksymän tuen määrää.

h) jäsenvaltion on esitettävä suunnitelma toimenpiteistä, joiden avulla pyritään lieventämään hiilen käytön ympäristövaikutuksia esimerkiksi energiatehokkuuden, uusiutuvan energian tai hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin alalla. Sellaisten toimenpiteiden sisällyttäminen tällaiseen suunnitelmaan, jotka ovat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, ei vaikuta jäsenvaltion ilmoitusvelvollisuuksiin ja toimenpidekieltoon, jotka koskevat näitä toimenpiteitä sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti, eikä näiden toimenpiteiden soveltuvuuteen sisämarkkinoille.

2. Jos tuotantoyksiköitä, joille on myönnetty tukea 1 kohdan mukaisesti, ei ole suljettu komission hyväksymässä sulkemissuunnitelmassa määrättynä päivänä, asianomainen jäsenvaltio perii kaiken myönnetyn tuen takaisin sulkemissuunnitelman kattaman ajanjakson osalta.

4 artikla

Poikkeuksellisten kustannusten tuki

1. Kivihiilituotantoon liittyvää toimintaa harjoittaville tai harjoittaneille yrityksille myönnettävää tukea, jonka tarkoituksena on kattaa kivihiilen tuotantoyksiköiden sulkemisesta aiheutuvat tai aiheutuneet kustannukset, jotka eivät liity nykyiseen tuotantoon, voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana, jos sen määrä ei ylitä mainittuja kustannuksia. Tällä tuella voidaan kattaa:

a) ainoastaan sellaisten yritysten kustannukset, jotka ovat sulkemassa tuotantoyksiköitään tai ovat sulkeneet niitä, mukaan luettuina sulkemistukea saavat yritykset;

b) useammalle kuin yhdelle yritykselle lankeavat kustannukset.

2. Edellä 1 kohdassa mainitut kustannusluokat määritellään liitteessä. 1 kohtaa ei sovelleta kustannuksiin, jotka johtuvat ympäristösääntöjen rikkomisesta.

5 artikla

Kumulointi

1. Tässä asetuksessa säädettyä tuen enimmäismäärää sovelletaan riippumatta siitä, rahoitetaanko tuki kokonaan valtion varoista vai osittain unionin varoista.

2. Tämän asetuksen mukaisesti hyväksyttyä tukea ei saa samojen tukikelpoisten kustannusten osalta yhdistää SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun valtiontuen kanssa tai muiden yhteisön rahoitusmuotojen kanssa, jos yhdistäminen johtaa tässä asetuksessa hyväksyttyä suurempaan tuen määrään.

6 artikla

Kirjanpidon eriyttäminen

Yritysten on merkittävä saamansa tuki tuloslaskelmaansa liikevaihdosta erillisenä tulona. Yritysten, jotka saavat tämän asetuksen mukaista tukea, on pidettävä tarkkaa ja erillistä kirjanpitoa kunkin tuotantoyksikkönsä osalta ja muun kivihiilen louhintaan liittymättömän taloudellisen toimintansa osalta. Varoja on hallinnoitava siten, että niitä ei ole mahdollista siirtää muihin tuotantoyksiköihin, joita sulkemissuunnitelma ei koske, tai saman yrityksen muuhun taloudelliseen toimintaan.

III JAKSO

MENETTELYT

7 artikla

Jäsenvaltioiden toimittamat tiedot

1. Tässä asetuksessa tarkoitettuun tukeen sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annettua neuvoston asetusta (EY) 659/1999[8] ja lisäksi 2–6 kohdassa vahvistettuja erityisiä sääntöjä.

2. Jäsenvaltioiden, jotka aikovat myöntää 4 artiklassa tarkoitettua sulkemistukea, on ilmoitettava asianomaisten tuotantoyksiköiden sulkemissuunnitelma komissiolle. Suunnitelman on sisällettävä ainakin seuraavat:

a) tuotantoyksiköiden nimet;

b) kunkin tuotantoyksikön tosiasialliset tai arvioidut tuotantokustannukset tuotantovuotta kohti;

c) sulkemissuunnitelmaan sisältyvien tuotantoyksiköiden arvioitu kivihiilen tuotanto tuotantovuotta kohti;

d) sulkemistuen arvioitu määrä tuotantovuotta kohti.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava kaikista sulkemissuunnitelman muutoksista komissiolle.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava kaikki tuet, jotka ne aikovat tämän asetuksen mukaisesti myöntää kivihiiliteollisuudelle tuotantovuotta kohti. Niiden on toimitettava komissiolle kaikki ennakoitujen tuotantokustannusten laskentaan liittyvät tiedot ja ilmoitettava niiden yhteys 2 kohdan mukaisesti komissiolle ilmoitettuihin suunnitelmiin.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tuotantovuoden aikana tosiasiallisesti maksetun tuen määrä ja sen laskentaperusteet viimeistään kuusi kuukautta asianomaisen tuotantovuoden

[8] EYVL L 83, 27.3.1999, s.1.

päättymisen jälkeen. Jos tuotantovuonna alun perin maksettuihin määriin tehdään korjauksia, jäsenvaltioiden on ilmoitettava niistä komissiolle ennen seuraavan tuotantovuoden loppua.

6. Jäsenvaltioiden on 4 ja 5 artiklassa tarkoitettua tukea ja tuen tosiasiallisesti maksettua määrää komissiolle ilmoittaessaan annettava sille kaikki tiedot, jotka se tarvitsee varmistaakseen, että tämän asetuksen säännöksiä noudatetaan.

IV JAKSO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

8 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

Komissio toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi. Se voi laatia yhteiset puitteet 7 artiklassa tarkoitettujen tietojen toimittamiselle.

9 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2011.

2. Tämän asetuksen voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2026.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä […] päivänä […] kuuta.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[…]

LIITE

4 artiklassa tarkoitettujen kustannusten määrittely

1. Ainoastaan tuotantoyksiköitään sulkeville yrityksille aiheutuvat kustannukset ja niiden kattamiseksi tehdyt varaukset

Yksinomaan seuraavat kustannusluokat ja ainoastaan, jos ne aiheutuvat tuotantoyksiköiden sulkemisesta:

a) ennen lakisääteistä eläkeikää eläkkeelle siirrettyjen työntekijöiden sosiaaliturvamaksuista aiheutuneet kustannukset;

b) muut työttömiksi jääneitä työntekijöitä koskevat poikkeukselliset kustannukset;

c) muut kuin lakisääteiset eläkkeet ja korvaukset sulkemisten myötä työttömiksi jääneille työntekijöille sekä niihin jo ennen sulkemisia oikeutetuille työntekijöille;

d) yritysten kustannukset, jotka liittyvät työntekijöiden uudelleenkouluttamiseen uuden työpaikan löytämisen helpottamiseksi kivihiiliteollisuuden ulkopuolelta, ja etenkin koulutuskustannukset;

e) ilmaisen kivihiilen toimitus työttömiksi jääneille työntekijöille ja siihen jo ennen sulkemista oikeutetuille työntekijöille tai sen rahallinen vastine;

f) kivihiiliteollisuuden alan vero-, laki- ja hallinnollisista säännöksistä aiheutuvat jäännöskustannukset;

g) tuotantoyksiköiden sulkemisesta aiheutuneet ylimääräiset maanalaiset turvallisuustoimet;

h) kaivostyön vauriot, jos ne johtuvat suljettavista tuotantoyksiköistä;

i) vanhojen kivihiililouhosten kunnostukseen liittyvät kustannukset, kuten:

- vedenjakelusta ja jätevesihuollosta vastaaville elimille suoritetuista maksuista koituneet jäännöskustannukset,

- muut vedenjakelusta ja jätevesihuollosta koituneet jäännöskustannukset;

j) jäännöskustannukset, jotka kattavat entisten kaivostyöntekijöiden sairausvakuutusjärjestelyt;

k) voimassaolevien sopimusten (arvoltaan enintään kuuden kuukauden tuotanto) peruuttamisesta tai muuttamisesta aiheutuvat kustannukset;

l) poikkeuksellinen, sisäinen arvon aleneminen edellyttäen, että se johtuu tuotantoyksiköiden sulkemisesta.

Tukikelpoisista kustannuksista vähennetään luokissa g, h ja i maan arvon nousu.

2. Useammalle kuin yhdelle yritykselle lankeavat kustannukset ja niiden kattamiseksi tehdyt varaukset

a) yksiköiden sulkemisia seuranneesta maksajien vähenemisestä johtuva muiden kuin lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen kasvu;

b) tuotantoyksiköiden sulkemisista johtuvat vedenjakelu- ja jätevesihuoltokustannukset;

c) vedenjakelusta ja jätevesihuollosta vastuussa oleville elimille suoritettavien maksujen kasvu, jos se on seurausta tuotantoyksiköiden sulkemisista johtuvasta veronalaisen kivihiilituotannon supistumisesta.